

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande gällande SOU 2022:66 Delbetänkande Åtgärder på fiskeområdet för att skydda Natura 2000-områden i havet

Er beteckning: LI2023/00569

Sammanfattning

Länsstyrelsen är positiv till att Sverige bättre ska kunna införliva artikel 6.2 och 6.3 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 gentemot de fiskeverksamheter som kan hota utpekade arter och habitat i marina Natura 2000-områden.

Länsstyrelsen ser positivt på tillägget i fiskelagen 20 a § men formuleringen i punkt 2 bör vara utformad likt den i artikel 6.2 och 6.3 art- och habitatdirektivet.

Länsstyrelsen anser inte att ändringarna i 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. gällande den ansvarsfördelning som utredningen föreslår bör antas i sin helhet.

Länsstyrelsen anser inte heller att utredningens förslag om tillägg 22 a § bör antas.

Länsstyrelsen ser positivt på tillägget 16 a § men formuleringen i punkt 2 bör vara utformad likt artikel 6.2 och 6.3 art- och habitatdirektivet.

Synpunkter

Länsstyrelsen är positiv till att Sverige bättre ska kunna införliva artikel 6.2 och 6.3 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 gentemot de fiskeverksamheter som kan hota utpekade arter och habitat i marina Natura 2000-områden.

Specifika synpunkter

1.1 Förslag till ändring i fiskelagen (1993:787)

Tillägg 20 a §

Länsstyrelsen ser positivt på tillägget i fiskelagen (1993:787) 20 a § då det förtydligar möjligheten att införa föreskrifter mot fiskeverksamhet som hotar utpekade arter och habitat i marina Natura 2000-områden. Länsstyrelsen anser att punkt 2 i förslaget behöver skrivas om för att bättre följa lydelsen i artikel 6.2 i art- och habitatdirektivet samt för att bli funktionell i den mån man ska skydda arter och habitat från betydande konsekvenser av störningar.

Länsstyrelsen anser att det är en stor skillnad på lydelserna i artikel 6.2 och i utredningens punkt 2. I artikel 6.2 står det: ”störningar av de arter för vilka områdena har utsetts, om sådana störningar kan ha betydande konsekvenser för målen med detta direktiv”, i punkt 2 tillägg i 20 a § står det istället: ”betydande störningar av de skyddade arterna i sådana områden som avses i 1”. Då mindre störningar kan ge betydande konsekvenser anser Länsstyrelsen att förslaget bör ändras till en lydelse snarlik den i artikel 6.2 där tyngden ligger på de betydande konsekvenserna för målen med direktivet snarare än på betydande störningarna. Det är ytterst viktigt att förslaget får rätt tyngdpunkt för att skydda det som direktivet faktisk ämnar skydda, nuvarande förslag på punkt 2 blir med hänsyn till ovanstående betydligt mindre stram än den lydelse som använts i artikel 6.2 art- och habitatdirektivet.

1.2 Förslag till ändringar i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Tillägg i 2 §

Länsstyrelsen stödjer enbart punkt 2 i utredningens förslag om ändringarna i 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Länsstyrelsen stödjer ej resterande delen av förslaget där Havs- och vattenmyndigheten ska få ansvaret för skydd av marina Natura 2000-områden gällande fiskeverksamheter.

Länsstyrelserna har i dagsläget det formella ansvaret för att utreda och ta fram förslag på nya marina Natura 2000-områden. I det arbetet görs en bedömning av verksamhetens påverkan i området och vilka restriktioner som behövs för att skydda de utpekade arterna och habitaterna.

Länsstyrelserna utreder och gör därefter en hemställan om reglering av fiskeverksamheter genom 20 § fiskelagen till Havs- och vattenmyndigheten när detta krävs inom skyddade områden, inkl. Natura 2000-områden. Beslut där fiskeverksamheter har reglerats då de har

2023-04-12

546-2023

bedömts vara skadliga för utpekade arter och habitat i områden där naturreservat överlappar med Natura 2000-områden har även skett genom att Länsstyrelsen själva tagit beslut om regleringen direkt i reservatsbeslutet inom 7 kap miljöbalken. Utredning skriver att Havs- och vattenmyndigheten redan idag har det ”huvudsakliga ansvaret för att meddela föreskrifter om skyddet av Natura 2000-områden i havet” vilket inte stämmer enligt Länsstyrelsen.

Länsstyrelserna har en mycket bra lokal och regional kännedom rörande Natura 2000-områden samt kringliggande områden i länen och en mycket bra kunskap om vilka verksamheter som behöver begränsas för att arter och habitat som pekats ut ska nå en god status. I de flesta länen finns dessutom upparbetade samrådsgrupper där representanter från yrkesfiskets organisationer sitter med. En god förankring och fungerade samrådsprocess är av yttersta vikt för att arbetet med att skydda värdefulla områden ska bli så effektivt och lyckat som möjligt. Det krävs mycket arbete i en sådan process och Länsstyrelsen ställer sig tveksam till om Havs- och vattenmyndigheten har de resurserna som krävs för att få en så bra förankring och därigenom efterlevnad som möjligt. Enligt Länsstyrelsen är det viktigt att ha i åtanke att de föreskrifter som avses i punkt 1 endast får meddelas för fiske i de delar av Sveriges sjöterritorium inom vilka inga andra av Europeiska unionens medlemsstaters fiskefartyg har rätt att fiska, dvs ej de områden där Danmark får fiska enligt 1932 års avtal med Danmark (SÖ 1933:13 och SÖ 1956:19).

Länsstyrelsen anser att tillägg 20 a § gör ansvarsfördelningen mer rörig än tydlig vad gäller reglering av fiskeverksamheter i skyddade områden. Om man väljer att följa utredningens förslag bör det finnas ett krav på att Havs- och vattenmyndigheten ska samråda med Länsstyrelsen vid reglering av fiske inom marina Natura 2000-områden samt att Länsstyrelserna ska bistå med underlag och sakkunskap inför dessa regleringar.

Tillägg 22 a §

Länsstyrelsen anser inte att utredningens förslag om tillägg 22 a § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bör antas.

Anledning till att bemyndigandet att införa föreskrifter enligt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. aldrig, till Länsstyrelsens vetskap, har använts är att det för tillfället inte finns någon vägledning hur begränsning av fiskeverksamheter ska gå till. Eftersom de flesta marina Natura 2000-områden överlappar med naturreservat har Länsstyrelsen därigenom kunnat införa föreskrifter för att skydda de utpekade arterna och habitatet. Länsstyrelsen hade

välkommat ett förslag om att ta fram en vägledning för föreskrifter enligt 22 §.

Det är enligt Länsstyrelsen, med den information man har om ämnet (se *Tillägg i 2 §*), ytterst underligt att man väljer att aktivt ta bort länsstyrelsens bemyndigande att reglera fisket i Natura 2000-områden genom 22 §. Detta särskiljer även fisket från alla andra verksamheter som kan påverka området.

Länsstyrelsen anser inte att utredningen har presenterat några bra skäl att dra in Länsstyrelsens bemyndigande om föreskriftsrätt för fisket i marina Natura 2000-områden och ser därav negativt på detta förslag.

Tillägg 16 a §

Länsstyrelsen ser positivt på tillägget 16 a § men formuleringen i punkt 2 bör vara utformad likt artikel 6.2 och 6.3 art- och habitatdirektivet.

Länsstyrelsen ser positivt på tillägget i förordningen om områdesskydd 16 a § då det förtydligar möjligheten att införa föreskrifter mot fiskeverksamhet som hotar utpekade arter och habitat i marina Natura 2000-områden men ser även här att det behövs vissa justeringar i lydelsen av texten. Se punkt 1.1 *Förslag till ändring i fiskelagen (1993:787)*.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen anser att det är bra att denna utredning har gjorts och att reglering av det marina fisket är en komplicerad fråga i sig, det är därav bra att utredningen är tydligt avgränsad. Likt utredningen kommer fram till anser även Länsstyrelsen att dessa förslag inte utgör en fullständig lösning på Sveriges uppfyllande av artikel 6.2 och 6.3 i art- och habitatdirektivet då det finns flertalet verksamheter som ej är reglerade i marina Natura 2000-områden. Även om Länsstyrelsen anser att tillståndsprocessen inom Natura 2000 lagstiftningen fungerar bra kan det finnas verksamheter inom Natura 2000-områden som behöver en strikt reglering, exempelvis skulle detta kunna gälla sjöfarten. Länsstyrelsen efterfrågar därav ytterligare utredning gällande andra verksamheter som kan hota utpekade arter och habitat i marina Natura 2000-områden.

Länsstyrelsen vill även tillägga att det är viktigt att man inte inför generella regler för alla marina Natura 2000-områden då dessa behöver områdes anpassas för de specifika värdena som finns i området i fråga.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med naturvårdshandläggare Christian Harlos som föredragande. I den slutliga

2023-04-12

546-2023

handläggningen har också Henrik Martinsson, naturvårdschef, samt Erika Axelsson, länsfiskekonsulent, medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Brittis Benzler

Christian Harlos

Kopia till

li.fjr@regeringskansliet.se